

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5. Vtrum per hoc sacramentum remittatur tota pœna peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

tum: contrariatur tamen ei, quantum ad feruorem actus, qui excitatur per hoc sacramentum: ratione cuius peccata uenialia tolluntur.

AD SECUNDVM Dicendum, quod illud uerbum non est intelligendum, quin aliqua hora possit homo esse absq; omni reatu peccati uenialis: sed quia uitam istam sancti no ducunt sine peccatis uenialibus.

AD TERTIVM Dicendum, quod maior est uirtus charitatis, cuius est hoc sacramentum, quam uenialium peccatorum. Nam charitas tollit per suum actum peccata uenialia, quae tamen non possunt tota liter impedire actum charitatis. & eadem ratio est de hoc sacramento.

¶ Super questionis septuagesimo articulum quintum.

ARTICVLVS V.

¶ *Utrum per hoc sacramentum tota pena peccati remittatur.*

IN art. 5. duo ualde notabilia sunt. Primum est, quod oblatio Eucharistiae ex sui quantitate sufficit ad satisfaciendum pro omni poena: secundum est, quod haec oblatio, sit satisfactoria offerentibus, uel pro quibus offertur secundum quantitate suae deuotionis.

4. di. 4. q. 2. a. 1. q. 2. ad 3. & di. 1. 4. q. 2. art. 2. q. 3.

Art. 1. & 2.

q. 69. art. 2.

Alc. 1. in ep. ad oes orth. post med. s. 1. bus.

¶ Ex primo dicto habes, quod una missa ex parte sui est satisfactoria pro poenis omnium peccatorum, tam uiuentium quam mortuorum, quonia uis fit, est ualoris infiniti, quonia Christus offertur. Ex secundo autem dicto habes, quod una missa non perdit uim satisfactionis suae pro primo offerente ex hoc quod pro secundo, tertio, quarto, quinto, &c. offertur sicut quantitas deuotionis unius nihil tollit de quantitate deuotionis alterius. Unde arguendi instruendique simul sunt homines ignoranter petentes, uel exigentes pro sua elemosyna totam sibi missam dari aut suo defuncto: nihil enim minus ipse habebit, si mille alii petant eandem missam pro seipsum & aliis defunctis, quam si pro ipso solo celebrari dicatur: immo ex huiusmodi in deuotione sic petentis damnum uidetur incurre, quod minus sibi proderit. Diffusus autem forte hic scribere mus de hac re, nisi in primo quolibet nostro la edito diffuse haec ueritas declarata fuisse ex auctoritate huius litterae, cum multis aliis &c. Et haec de q. 79. sufficiant.

AD QUINTVM sic proceditur. Videtur, quod per hoc sacramentum tota pena peccati remittatur. Homo enim per hoc sacramentum suscipit in se effectum passionis Christi (ut dictum est) sicut & per baptismum: sed per baptismum percipit homo remissionem omnis poene, uirtute passionis Christi, quae sufficienter satisfecit pro omnibus peccatis, ut ex supradictis patet. ergo uideatur quod per hoc sacramentum homini remittatur totius reatus poena.

¶ 2. Præter Alexander Papa dicit, Nihil in sacrificiis maius esse potest, quam corpus & sanguis Christi: sed per sacrificia ueteris legis, homo satisfaciebat pro peccatis suis: dicit enim Leui. 4. & 5. Si peccauerit homo, offeret hoc uel illud pro peccato suo, & remittetur ei, ergo multo magis hoc sacramentum ualet ad remissionem omnis poena.

¶ 3. Præter Constat quod per hoc sacramentum aliquid de reatu poena dimittitur, unde & in satisfactionem, aliquibus iniungitur, quod pro se missas faciant celebrari: sed quia ratione una pars poena dimittitur, eadem ratione, & alia: cum uirtus Christi quae in hoc sacramentum continetur, sit infinita: ergo uidetur, quod per hoc sacramentum tota poena tollatur.

SED CONTRA est, quod secundum hoc non esset homini alia poena iniungenda. sicut nec baptizato iniungitur.

RESPON. Dicendum, quod hoc sacramentum simul est sacrificium & sacramentum: sed rationem sacrificij habet, in quantum offertur: rationem autem sacramenti in quantum sumit. Et ideo effectum sacramenti habet in eo, qui sumit: effectum autem sacrificij in eo, qui offert, uel in his, pro quibus offertur.

Sigillatim consideret ut sacramentum,

habet effectum dupliciter. Vno modo, directe ex ui sacramenti, alio modo, quasi ex quadam concomitantia: sicut & circa continentiam sacramenti dictum est. * Ex ui quidem sacramenti directe habet illum effectum, ad quem est institutum. Non est autem institutum ad satisfaciendum, sed ad spiritualiter nutriendum per unionem ad Christum, & ad membra eius: sicut & nutrimentum unitur nutritio: sed quia haec unitas fit per charitatem ex cuius feruore aliquis consequitur remissionem non solum culpae, sed etiam poene, inde est quod ex consequenti per quandam concomitantiam ad principalem effectum, homo consequitur remissionem poene, non quidem totius, sed secundum modum suae deuotionis, & feruoris. In quantum uero est sacrificium, habet uim satisfactiuam, sed in satisfactione magis attenditur affectus offerentis, quam quantitas oblationis. unde & Dominus dicit Luc. 21. de uidua, quae obtulit duo aera, quod plus omnibus misit. Quamuis ergo haec oblatio ex sui quantitate, sufficiat ad satisfaciendum pro omni poena: tamen fit satisfactoria illis, pro quibus offertur, uel etiam offerentibus, secundum quantitatem suae deuotionis, & non pro tota poena.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod sacramentum baptismi directe ordinatur ad remissionem poena & culpae, non autem eucharistia: quia baptismus datur homini quasi commorienti Christo: Eucharistia autem quasi nutriendum & perficiendo per Christum. unde non est similis ratio.

AD SECUNDVM dicendum, quod alia sacrificia & oblationes non operantur remissionem totius poena, neque quantum ad quantitatem oblati: sicut hoc sacrificium, neque quantum ad deuotionem hominis, ex qua contingit, quod etiam hic non tollitur tota poena.

AD TERTIVM dicendum, quod hoc, quod tollitur pars poene, & non tota poena per hoc sacramentum, non contingit ex defectu uirtutis Christi, sed ex defectu deuotionis humanae.

ARTICVLVS VI.

¶ *Utrum per hoc sacramentum praeseruetur homo a peccatis futuris.*

AD SEXTVM sic proceditur. Videtur, quod per hoc sacramentum non praeseruetur homo a peccatis futuris. Multi enim digne sumentes hoc sacramentum, postea in peccatum cadunt: quod non accideret, si hoc sacramentum praeseruet a peccatis futuris. non ergo effectus huius sacramenti est a peccatis futuris praeseruare.

¶ 2. Praet. Eucharistia est sacramentum charitatis, ut supra dictum est: sed charitas non uis praeseruare a peccatis futuris: quia semel habita potest amitti per peccatum, ut in 2. parte habitum est. ergo uis, quod nec hoc sacramentum praeseruet hominem a peccato.

¶ 3. Praet. Origo peccati in nobis, est lex peccati, quae est in membris nostris, ut patet per Apof. Ro. 7. sed mitigatio fomitis, qui est lex peccati, non ponitur effectus huius sacramenti: sed magis baptismi. ergo praeseruare a peccatis futuris, non est effectus huius sacramenti.

SED CONTRA est, quod Dominus dicit Io. 6. Hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducauerit, non moriatur: quod quidem manifestum est, non intelligi de morte corporali. ergo intelligitur, quod hoc sacramentum praeseruet a morte spirituali, quae est peccatum. *

RESPON.